

Sierpc, dnia 19.11.2024 r.

ZNS.9022.1.13.4124.2024

URZĄD GMINY W ROŚCISZEWIE

wpłynęło dnia

21.11.2024

noz. rej.

3586

Urząd Gminy Rościszewo

ul. Armii Krajowej 1

09-204 Rościszewo

OPINIA SANITARNA Nr ZNS/13/2024

Na podstawie art. 1 pkt. 1 i art. 10 ust. 3 ustawy z dnia 14 marca 1985 r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej (Dz. U. z 2024 r. poz. 416 z późn. zm.), art. 21 § 1 pkt 1 w związku z art. 75 § 1 oraz art. 77 § 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2024 r. poz. 572 z późn. zm.) art. 77 ust. 1 pkt 2, ust. 6, ust. 7, art. 78 ust. 1 pkt. 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnieniu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2024 r. poz. 1112 z późn. zm.), ustawy Prawo ochrony środowiska z dnia 27 kwietnia 2001 r. (Dz. U. z 2024 r. poz. 54 z późn. zm.), § 2 ust. 1 pkt 51 lit. b rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz. U. z 2019 r. poz. 1839 z późn. zm.), w związku z toczącym się postępowaniem administracyjnym w sprawie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla planowanego przedsięwzięcia polegającego na budowie budynku chlewni do chowu świń o liczbie stanowisk 1950 szt. wraz z niezbędną infrastrukturą towarzyszącą na terenie dz. nr ew. 310 w m. Rzeszotary Zawady gm. Rościszewo, Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Sierpcu.

opiniuje negatywnie

w zakresie wymagań higienicznych i zdrowotnych do decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach przedsięwzięcie pn.: „Budowa budynku chlewni do chowu świń o liczbie stanowisk 1950 szt. wraz z niezbędną infrastrukturą towarzyszącą na terenie dz. nr ew. 310 w m. Rzeszotary Zawady gm. Rościszewo”.

Uzasadnienie

Wójt Gminy Rościszewo wystąpił z pismem znak: RRGKB.6220.60.2024 z dn. 17.10.2024 r. do Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Sierpcu o uzgodnienie środowiskowych uwarunkowań dla przedsięwzięcia polegającego na budowie budynku chlewni do chowu świń o liczbie stanowisk 1950 szt. wraz z niezbędną infrastrukturą towarzyszącą na terenie dz. nr ew. 310 w m. Rzeszotary Zawady gm. Rościszewo. Inwestorem planowanej inwestycji jest Pan

Do swojego wystąpienia Wójt Gminy Rościszewo załączył:

- raport o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko
- wniosek o wydaniu decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach,
- informację o braku miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.

Planowana inwestycja realizowana ma być na terenie działki rolnej nr 310 w m. Rzeszotary Zawady, gm. Rościszewo, na której znajduje się grunt niezabudowany: grunty orne RV i RVI, łąki trwale ŁV, pastwiska PsV, nieużytki N, o powierzchni ogólnej 1,00 ha.

Przedmiotowe przedsięwzięcie zlokalizowane będzie w odległości około 4,9 km na wschód od Rościszewa i 13,2 km na północny-wschód od m. Sierpc.

Odległość projektowanego obiektu inwentarskiego od najbliższych mieszkalnych budynków sąsiedzkich w zabudowie zagrodowej wynosi około 330 m na kierunku zachodnim.

Planowane przedsięwzięcie polega na budowie wolnostojącego budynku inwentarskiego – chlewni o powierzchni zabudowy ok. 2000 m², wraz z niezbędną infrastrukturą towarzyszącą, w którym prowadzony będzie rusztowy chów świń. Obsada trzody chlewnej w budynku inwestorskim wynosić będzie 1950 szt. (tj. 273 DJP).

W projektowanej chlewni będzie utrzymywany chów bezściółowy – rusztowy, co będzie się wiązało z powstawaniem nawozu płynnego (gnojowicy). W tym celu planuje się w chlewni szczelne baseny podrusztowe pod kojcami o pojemności min. 2500 m³, gwarantującej możliwość przetrzymania produkowanej gnojowicy w okresie min. 6 miesięcy zimowych.

Chów trzody chlewnej ma być prowadzony w budynku segmentowym parterowym, z pokryciem dachowym płytami warstwowymi, w cyklu otwartym, który charakteryzuje się wyselekcjonowanym chowem stada w systemie od warchlaka do tuczniaka.

System zadawania pasz zmechanizowany, wyposażony w silosy magazynowe paszy, paszociągi i tubomaty. Pasza dla projektowanych chlewni magazynowana będzie w dwóch silosach paszowych o poj. do 20 Mg każdy.

W przypadku braku energii elektrycznej uruchamiany będzie agregat prądotwórczy o mocy do 30 kW, umieszczony przy chlewni.

Budynek inwentarski nie będzie wymagać ogrzewania, wentylowany ma być za pomocą max. 10 szt. kominów dachowych z wentylatorami, o średnicy 0,92 m i wydajności 23 500 m³/h, na wys. h = 7,0 m, z wylotem wolnym.

Poziom hałasu emitowanego do środowiska przez projektowane przedsięwzięcie budowy budynku chlewni do chowu świń o liczbie stanowisk 1950 szt. wraz z niezbędną infrastrukturą towarzyszącą na terenie dz. nr ew. 310 w m. Rzeszotary Zawady gm. Rościszewo nie pogorszy w sposób znaczący, tzn. ponadnormatywny, istniejących warunków akustycznych w środowisku.

Z raportu o oddziaływaniu na środowisko przedsięwzięcia wynika, że teren uzbrojony został w gminną sieć wodociągową. Celem poboru wody przez przedsięwzięcie będzie pokrycie potrzeb wynikających z pojenia zwierząt, zaspokojenia potrzeb socjalnych obsługi oraz utrzymania czystości. Inwestor rozważa możliwość ewentualnego poboru wody również z projektowanej studni głębinowej.

Odpady komunalne magazynowane mają być w zamkniętych pojemnikach w wyznaczonym miejscu działki, w sposób zabezpieczający przed zanieczyszczeniem środowiska gruntowo-wodnego. Miejsce magazynowania odpadów niebezpiecznych będzie oznaczone i zabezpieczone przed dostępem osób nieupoważnionych i zwierząt. Wszystkie odpady przekazywane będą uprawnionym podmiotom do odzysku lub unieszkodliwienia.

Padła i ubita z konieczności trzoda chlewna będzie zabezpieczana na zewnątrz budynków - w konfiskatorze i przekazywana uprawnionemu odbiorcy do unieszkodliwienia.

Wody opadowe i roztopowe z powierzchni dachu budynku odprowadzone będą powierzchniowo na tereny zielone, stanowiące własność Inwestora.

Z raportu wynika, iż wymagana minimalna powierzchnia pól uprawnych i użytków rolnych do zagospodarowania nawozu naturalnego we własnym zakresie wyniesie ok. 53 ha.

Inwestor zgodnie z przesłaną umową cywilno-prawną zamierza zbywać gnojowicę w całości uprawnionemu odbiorcy jako biomasy do przetwarzania, np. odzysku energetycznego w biogazowni.

Ścieki z części socjalno-technicznej każdej z chlewni będą gromadzone w trzech szczelnych zbiornikach na ścieki bytowe o poj. ok. 2 m³.

W obszarze oddziaływania projektowanego przedsięwzięcia nie ma zlokalizowanych innych obiektów podobnego typu, istniejących, realizowanych i planowanych, dla których wydana byłaby decyzja o środowiskowych uwarunkowaniach. Planowany obiekt nie znajduje się również w obszarze oddziaływań innych przedsięwzięć.

Na sąsiedniej działce (nr 309) planowana jest budowa analogicznej chlewni przez innego inwestora, w związku z czym będzie występowało kumulowanie się oddziaływań obu instalacji i fakt ten został uwzględniony w raporcie w ocenie oddziaływania skumulowanego, mimo że nie wydano dla tego przedsięwzięcia decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach.

Planowana inwestycja może powodować uciążliwości w postaci nieprzyjemnego zapachu, a kierując się zasadą przezorności stanowiącej zasadę prawa unijnego, te negatywne skutki traktujemy jak pewność ich występowania. Raport stanowiący dowód w ocenie nie zawiera procedur dotyczących eliminacji uciążliwości zapachowych i hałasu dla mieszkańców najbliższej usytuowanych, a prawna ochrona zdrowia i życia są wartościami nadrzędnymi.

Wobec braku ustawy odorowej w sporządzonym raporcie podano jedynie przybliżone i szacunkowe dane oddziaływania substancji zapachowych na powietrze w rejonie lokalizacji budynku inwentarskiego. Inwestor nie jest zatem w stanie wykluczyć z całą pewnością oddziaływania odorów na środowisko. W opracowaniu przedstawionym w raporcie mimo, że spełniają ogólne normy stężeń nie chronią przed uciążliwością zapachową.

Zasada zrównoważonego rozwoju służy do rozwiązywania konfliktów między wartościami konkurującymi ze sobą, przy czym jedną z tych wartości jest ochrona środowiska i jego ochrona, a drugą wolność gospodarcza oparta na własności prywatnej, o której mowa w art. 20 Konstytucji Rzeczypospolitej Polski, z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz. U. nr 78, poz. 483) Społeczna gospodarka rynkowa oparta na wolności działalności gospodarczej, własności prywatnej oraz solidarności dialogu i współpracy partnerów społecznych stanowi podstawę ustroju gospodarczego Rzeczypospolitej Polskiej.

Zrównoważony rozwój jest zasadą ujętą w Konstytucji RP i Traktatach UE, jego istotą jest powiązanie szybkiego rozwoju życia i zdrowia ludzi z poprawą stanu środowiska, w związku z czym zasada ta nakazuje równorzędne traktowanie racji społecznych i ekonomicznych.

Po zrealizowaniu planowanego przedsięwzięcia dla rozproszonych zabudowań zagrodowo-mieszkalnych, najbliższa zabudowa oddalona 330 m mimo braku regulacji prawnych określających wartości odniesienia substancji zapachowo – odorowych może oddziaływać negatywnie na zdrowie ludzi i ochronę przyrody, zagrażając w sposób bezpośredni mieszkańcom m. Rzeszotary Zawady, gm. Rościszewo.

Planowane działanie inwestycyjne znajduje się na terenie Obszaru Chronionego Krajobrazu „Przyrzecze Skrwy Prawej”.

Reasumując powyższe stwierdzić należy, że przedmiotowy raport pozornie spełnia wymogi formalne – tj. zawiera elementy wymienione w art. 66 uoos, ale pod względem treści są one niewystarczające do ustalenia wszystkich potencjalnych zagrożeń związanych z realizacją przedsięwzięcia. W raporcie nie przedstawiono jednoznacznie wpływu przedsięwzięcia na zdrowie ludzi i środowisko w aspekcie zagrożenia odorami. W ocenie Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Sierpcu prowadzony na dużą skalę chów zwierząt nie jest obojętny dla jakości i warunków życia ludzi mieszkających w pobliżu chlewni. Dzieje się tak głównie za sprawą

uciążliwych odorów oraz zanieczyszczeń wód powierzchniowych i gruntowych w wyniku nawożenia gleby. W tej sprawie należy mieć zaś na uwadze przede wszystkim bliską odległość zabudowań mieszkalnych.

Zasada przezorności zobowiązuje, aby każdy kto planuje, wyraża zgodę lub podejmuje działalność, której negatywne oddziaływanie na środowisko nie jest w pełni rozpoznane ze względu na brak regulacji prawnych, niedostatki wiedzy, deficyt informacji, brak pełnych danych statystycznych, niemożliwość wykonania analiz, symulacji, rozbieżności stanowisk, zwłaszcza stanowisk ekspertów, kierując się przezornością, podjął wszelkie możliwe środki zapobiegawcze. Praktycznym wymiarem zastosowania tej zasady może być odmowa wyrażenia zgody na realizację przedsięwzięcia, którego skutki są niepewne, niejasne wątpliwe czy ryzykowne.

W ocenie PPIS w Sierpcu przedstawiony przez Inwestora raport oś nie może być podstawą do ustalenia środowiskowych uwarunkowań. Tym samym nie może być uznany za dowód w sprawie, że planowana inwestycja nie stwarza potencjalnych zagrożeń dla środowiska oraz zdrowia ludzi. Kontrolowany w sprawie raport nie obejmuje analizy emisji wszystkich gazów do powietrza, które zidentyfikowano jako emitowane z chlewni. Wskazać należy, że objęte analizą gazy mimo, że spełniają ogólne normy stężeń nie chronią mieszkańców przed uciążliwością zapachową. Podczas eksploatacji omawianej instalacji należy się liczyć z możliwością uwalniania uciążliwych odorów, które będą także związane z cyklicznym czyszczeniem budynków inwentarskich, gromadzeniem i przechowywaniem, a także transportem gnojowicy.

Amoniak jest najbardziej uciążliwym dla środowiska naturalnego gazem produkowanym przez chlewnie i nie tylko, które wytwarzają również dwumetyloaminę, dwutlenek węgla, a także ketony i inne związki o charakterze odoru. Przebywanie przez dłuższy czas w strefie uciążliwej, powoduje niekorzystny wpływ na zdrowie ludzi np.: ból głowy, złe samopoczucie, rozdrażnienie, poddenerwowanie, alergię, dolegliwości ze strony układu oddechowego, a nawet może prowadzić do stanów depresyjnych. W badaniach naukowych stwierdzono, że długotrwałe przebywanie w takich warunkach może powodować uspienie funkcji neurologicznych oraz wystąpienie alergicznego zapalenia pęcherzyków płucnych, a nawet prowadzić do astmy.

Biorąc pod uwagę brak odpowiedniej ilości areału do zagospodarowania nawozu naturalnego we własnym zakresie, skumulowanie analogicznych instalacji na sąsiednich działkach 309 i 310 (instalacje przez osoby spowinowaczone), możliwość negatywnego oddziaływania na zdrowie ludzi i warunki środowiska, stąd Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Sierpcu postanowił jak w sentencji.

Niniejsza opinia posiada walor opiniodawczy i nie jest wiążąca dla organu wydającego decyzję o środowiskowych uwarunkowaniach.

P o u c z e n i e

Na opinię sanitarną nie przysługuje zażalenie.

Ewentualne zarzuty można podnieść w ramach postępowania decyzyjnego w sprawie.

Złożone materiały pozostają w aktach PPIS w Sierpcu.

Otrzymują:

1. Adresat
2. aa

PAŃSTWOWY POWIATOWY
INSPEKTOR SANITARNY
w SIERPCU
mgr inż. *Bożena Umińska*